

מפרט המבחן בתושב"ע (מבחן הבוגר) לכיתה ה' – תשע"א (2011)

מסגרת המבחן

הנושאים שייבדקו במבחן הם אלה שיש להורותם בכיתות א'-ה' בבית הספר היסודי הממלכתי-דתי על-פי תכנית הלימודים בדינים א'-י"ב, משרד החינוך והתרבות, המרכז לתכניות לימודים, ירושלים תשמ"א (המכונה "החוברת הצהובה", מאת הרב יהודה איזנברג, הודפס מחדש בתשמ"ט).

במבחן ארבעה חלקים ראשיים: (א) מעגל השנה; (ב) בין אדם למקום; (ג) בין אדם לחברו; (ד) מבוא לתושב"ע ומושגים.

משך הבחינה הוא שעה וחצי (90 דקות).

באתר האינטרנט של מינהל החינוך הדתי, תחת הקטגוריה תכניות לימודים ומבחנים, מופיעות רשימת מקורות לנושאים מתוך תכנית הלימודים ורשימת ספרות הכוללת פרטים ביבליוגרפיים מלאים.

כתובת האתר היא: www.education.gov.il/Hemed

אפשר להיעזר גם בספרי עזר המצויים בבתי הספר ובידי התלמידים ומבוססים על תכנית הלימודים הרשמית הנ"ל.

עקרונות המבחן

לצורך המבחן נקבעו העקרונות הבאים:

- לא יותר שימוש בחומר עזר כלשהו.
- במבחן ייכללו שאלות הבודקות ידע והבנה של מושגים מתכנית הלימודים.
- במבחן ייכללו שאלות שבהן הנבחן יתבקש לזהות את הפתרון ההלכתי.

ראמ"ה: מדידה בשירות הלמידה

קריית הממשלה, דרך מנחם בגין 125, ת"ד 7222, תל-אביב מיקוד 67102
טל' 03-7632888, פקס. 03-7632889 • rama@education.gov.il
אתר ראמ"ה: <http://rama.education.gov.il>

עמוד 1 מתוך 3 עמודים

מפרט המבחן בתושב"ע (מבחן הבוגר) לכיתה ה' – תשע"א (2011)

החלק	הנושא הנבדק	פירוט	משקל יחסי
א. מעגל השנה	שבת	קדושת השבת, עונג שבת וכבוד שבת, תפילות שבת, ערבית והבדלה, ל"ט אבות מלאכה	כ- 35%
	אלול והימים הנוראים	דיני חודש אלול, תקיעה בשופר ומשמעותה, אמירת "לדוד ה' אורי וישעי" והמשמעות, עשרת ימי תשובה	
	ראש השנה	מנהגי החג, תקיעה בשופר, התמצאות כללית במחזור, מלכויות זיכרונות ושופרות	
	יום הכיפורים	ערב יום הכיפורים, ליל יום הכיפורים, יום הכיפורים, סליחות, י"ג מידות, תשובה, התמצאות במחזור: כל נדרי, וידוי, סדר העבודה, תפילת נעילה, הפטרת יונה	
	סוכות	מנהגי החג, בניית הסוכה, ישיבה בסוכה, ארבעת המינים, הושענא רבא, שמיני עצרת, שמחת תורה, משיב הרוח ומוריד הגשם	
	חנוכה	דיני חנוכה, נס פך השמן, נס הניצחון	
	ארבע הפרשיות ופורים	סדר ארבע הפרשיות, קריאת המגילה, משלוח מנות, מתנות לאביונים, סעודת פורים ומגילת אסתר	
	פסח וימי הספירה	אפיית מצות, בדיקת חמץ, ביטול וביעור חמץ, מכירת חמץ, איסור חמץ בפסח, הכשרת כלים לפסח, ערב פסח, ליל הסדר, הכרת ההגדה: מה נשתנה, ארבעת הבנים, פסח מצה ומרור, כוסו של אליהו, ספירת העומר	
	שבועות	מנהגי החג, מתן תורה, מגילת רות, שלושת הרגלים	
	תענית ציבור	סיפור החורבן, "בין המצרים" סקירה על התעניות: י' בטבת, שבעה עשר בתמוז, ערב תשעה באב ותשעה באב, צום גדליה, תענית אסתר	
	לוח השנה והחודש	מבנה הלוח, דיני ראש חודש, קידוש/ברכת הלבנה, משואות, הכרזת/ברכת החודש, תפילות ראש חודש, שנה פשוטה ושנה מעוברת, חודש מלא וחודש חסר	

ראמ"ה: מדידה בשירות הלמידה

קריית הממשלה, דרך מנחם בגין 125, ת"ד 7222, תל-אביב מיקוד 67102

טל' 03-7632888, פקס 03-7632889, rama@education.gov.ilאתר ראמ"ה: <http://rama.education.gov.il>

עמוד 2 מתוך 3 עמודים

מחלק	הנושא הנבדק	פירוט	משקל יחסי
ב. בין אדם למקום	ארץ ישראל ומצוותיה	מנהגי ט"ו בשבט, מצוות התלויות בארץ	כ- 25%
	סעודה וברכות	נטילת ידיים, ברכות הנהנין, ברכת המזון, חמשת מיני דגן, ברכה ראשונה, ברכה אחרונה, דין קדימה בברכות, ברכות שונות	
	כשרות	שחיטה, דם, בשר בחלב, הכשרת כלים, סימני כשרות בדגים	
	ציצית ומזוזה	מצוות ציצית, מצוות מזוזה	
	תפילה ובית הכנסת	קדושת בית הכנסת, שלוש תפילות: שחרית, מנחה וערבית (זמני תפילה), ברכות השחר, פסוקי דזמרה, קריאת שמע וברכותיה, תפילת שמונה עשרה – מבנה תפילת עמידה	
ג. בין אדם לחברו	אהבה וכבוד	אהבת ישראל, כיבוד אב ואם, כיבוד רב	כ- 25%
	מידות	מידות טובות, לשון הרע ונקמה	
	ממון	איסור הונאה, גנבה, גזלה ונזקים, השבת אבדה	
	גמילות חסד	צדקה, הלוואה לעני, ביקור חולים, ניחום אבלים	
ד. מבוא לתושב"ע ומושגים		המושגים ייבחרו מתוך הנושאים הנ"ל	כ- 15%
		כולל מושגים בנושאים הבאים: סדר הדורות והכרת החכמים, הכרת ספרי הלכה על מחבריהם, התקופה והנושאים שהם עוסקים בהם	

ראמ"ה: מדידה בשירות הלמידה

קריית הממשלה, דרך מנחם בגין 125, ת"ד 7222, תל-אביב מיקוד 67102
 טל' 03-7632888, פקס: 03-7632889 • rama@education.gov.il
 אתר ראמ"ה: <http://rama.education.gov.il>

עמוד 3 מתוך 3 עמודים